TECHNICKÁ NORMALIZÁCIA

Základné zásady normalizačnej práce, druhy technických noriem

Technické normy verzus legislatíva – rekapitulácia

TECHNICKÉ NORMY

- Vytvorené konsenzom, dohodou
- Dobrovoľné
- Vydané nezávislými organizáciami
- Preverované každých päť rokov
- Poskytujú špecifikácie, skúšobné metódy, (interoperabilita, kvalita, bezpečnosť)

LEGISLATÍVA § – PREDPISY

- Vytvorené podľa legislatívnych pravidiel
- Povinné, záväzné ustanovenia
- Vydané orgánmi verejnej moci
- Zmena podľa rozhodnutia orgánu verejnej moci
- Zabezpečujú požiadavky na ochranu verejného záujmu

Základné zásady normalizačnej práce uznané WTO

- Konsenzus
- Otvorenosť
- Transparentnosť
- Koherencia (súvislosť)
- Nezávislosť od osobitných záujmov
- Kvalita výsledkov

Základné zásady normalizačnej práce uznané WTO

- **Konsenzus**

je všeobecná dohoda, ktorú charakterizuje neprítomnosť trvalej opozície na strane ktorejkoľvek významnej časti dotknutých záujmov a proces, ktorý zahŕňa úsilie o zohľadnenie názorov všetkých zainteresovaných strán a zmierenie akýchkoľvek protichodných argumentov. Konsenzus neznamená jedno-myseľnosť (definícia z článku 2 bod g platného Štatútu technickej komisie (TK) a rokovacieho poriadku TK).

Základné zásady normalizačnej práce uznané WTO

- **Otvorenosť**

znamená vypracovanie noriem na základe otvoreného rozhodovania, pričom v každej etape vývoja technickej normy majú zainteresované strany pri dodržaní pravidiel platných súvisiacich dokumentov (napr. Štatút technickej komisie (TK) a rokovací poriadok TK, Vnútorné predpisy CEN/CLC) právo vstupovať do procesu a vyjadriť svoje stanovisko.

Základné zásady normalizačnej práce uznané WTO

- **Transparentnosť**

je zabezpečenie priebežnej distribúcie návrhov dokumentov a získaných pripomienok (spolu s odpoveďami na pripomienky) pre členov pracovného grémia (TC, TK, SC, PS, WG, PK). Všetky informácie týkajúce sa odborných diskusií a výsledky rokovaní sa poskytnú aj nečlenom grémií, ktorí sa v určenom čase počas verejného prerokovania zapojili zaslaním pripomienok v predpísanej forme.

Základné zásady normalizačnej práce uznané WTO

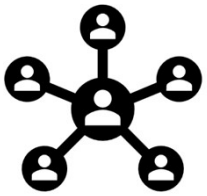

- **Koherencia (súvislosť)**

znamená súlad. Sústava STN obsahuje dokumenty vo vzájomnom súlade, nesmú byť v rozpore, teda uvádzať rôzne ustanovenia pre ten istý predmet. Jednou zo základných povinností člena CEN/CLC je (okrem iného) rušiť národné normy v rozpore s prijímanými európskymi normami.

- **Nezávislosť od osobitných záujmov**

Znamená rovnaké práva pre každú aktívne zúčastnenú zainteresovanú stranu tak, aby mohla vyjadriť svoj názor a tento mal možnosť byť zohľadnený

Základné druhy technických noriem (podľa STN EN 45020: 2007)

- **Základná norma**

  technická norma, ktorá má široké uplatnenie, alebo ktorá obsahuje všeobecné ustanovenia pre konkrétnu oblasť, môže slúžiť ako technická norma na priame použitie, alebo ako základ pre iné technické normy.

- **Terminologická norma**

  technická norma zaoberajúca sa termínmi spravidla s ich definíciami, prípadne s vysvetľujúcimi poznámkami, obrázkami, príkladmi a pod.

Základné druhy technických noriem (podľa STN EN 45020: 2007)

- **Skúšobná norma**

  technická norma zaoberajúca sa skúšobnými metódami, ktoré sa niekedy dopĺňajú ďalšími ustanoveniami týkajúcimi sa skúšania, ako je odber vzoriek, využitie štatistických metód, postupnosť skúšok a pod.

- **Výrobková norma**

  technická norma špecifikujúca požiadavky, ktoré sa kladú na výrobok alebo skupinu výrobkov, aby sa zabezpečila ich vhodnosť na daný účel, môže obsahovať priamo alebo formou odkazu také hľadiská, ako je terminológia, odber vzoriek, skúšanie, balenie a označovanie, niekedy aj technologické požiadavky.

Základné druhy technických noriem (podľa STN EN 45020: 2007)

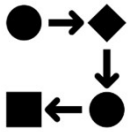

- **Norma na proces**

  technická norma špecifikujúca požiadavky, ktoré má proces spĺňať, aby sa zabezpečila jeho vhodnosť na daný účel

- **Norma na rozhranie**

  technická norma špecifikujúca požiadavky týkajúce sa zlučiteľnosti výrobkov alebo systémov v bodoch ich vzájomného spojenia

- **Norma na poskytované údaje**

  technická norma obsahujúca zoznam charakteristík, pre ktoré sa musia stanoviť hodnoty alebo iné údaje špecifikujúce výrobok, postup alebo služby

Zdroje ďalších informácií

www.iso.org

www.iec.ch

www.cen.eu

www.cenelec.eu

www.cencenelec.eu

www.etsi.org

https://terminologia.unms.sk/